

ærede Medlem for Kællerup (Sloth) havde forleden dette Spørgsmaal under Behandling og kom til det Resultat, at det egentlig var bedre for Kommunerne, at man uden videre oprettede de 624 Skoler nu straks ved Lovens Krafttræden. Det mente det ærede Medlem var bedst for Kommunerne, der vilde ikke spares noget ved, at man satte Maksimumstallet op til 75. Det eneste Argument, som det ærede Medlem fremkom med, hvori der virkelig var noget, var dette, at hvis vort Vædringsforslag Nr. 19 gennemførtes, vilde Begyndelseslønnen blive højere; det kan ikke nægtes, at den muligvis vil blive det, men vist er det imidlertid ikke; det ærede Medlem har heller ikke noget sikkert at holde sig til i den Henseende og kan ikke have det. Ganste vist hedder det i Regeringens Forslag, at den Udgift, som den enkelte Kommune for Djebløkket har til Lærerløninger, ogsaa under den ny Lov væsentlig bør medgaa, men der føjes ogsaa til, at saa vidt muligt skal Udgiften efter den ny Lov og Udgiften efter den nuværende Ordning svare til hinanden. Men naar nu denne Skolelov, hvis den gaar igennem i Rigsdagen, skal føres ud i Livet, hvad ikke vil se for om et Par Aar, saa kan det godt hende, at vi have en anden Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet, og hvem det bliver, det ved man ikke, og det beror netop væsentlig paa Ministeren, der forhandler med den vedkommende Kommunalbestyrelse om denne Sag, hvor høj Begyndelseslønnen skal være, om der skal lægges Beslag paa samtlige hidtilværende Udgifter til Lærerløning, eller om man kan spare en Del deraf for Kommunen. Derom kan det ærede Medlem ikke vide noget bestemt, men et er der, som det ærede Medlem ganste overgaa, og det er simpelthen det, at naar man holder sig til Maksimumstallet 75, vil man i Fremtiden ikke faa den Tilvækst af ny Skoler som, dersom man bliver staaende paa Maksimumstallet 70. Gaar man ud fra, at Antallet af undervisningspligtige Børn i Løbet af en halv Snes Aar eller saa forhøjes med 4,000, skal der selvfølgelig i Mares Løb skaffes Plads til disse 4,000. Naar nu Tallet er 75, og Klasserne altsaa have et større Elevantal, er det indlysende, at der skal færre Klasser og færre Embeder til, og Kommunerne ville paa denne Konto spare en Del. Det ærede Medlem gif ud fra den Forudsætning, at Kommunerne paa Landet, selv om man holdt fast paa Maksimumstallet 75, vilde holde sig til Tallet 35 og indrette deres Skolevæsen derefter. Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem fik Ret, men jeg tror det

ikke, og det af den simple Grund, at Skolevæsenets Udvikling ude paa Landet for en væsentlig Del beror paa Sogneraadene, og som de ere sammensatte, kan man egentlig ikke vente, at man ude paa Landet vil tage Initiativ til at gaa ned til 35, naar man har Lov til at have et større Antal. I Købstæderne er det noget ganste andet; Ilerstallet i Kommunalraadene fremgaar der af Valg af den almindelige Vælgerklasse, og de brede Lag, der ere henvisse til at benytte den offentlige Skole, fordi de ikke have Raad til at sende deres Børn i en Privatskole, have i Virkeligheden i deres Haand at kunne faa deres Krav med Hensyn til Skolens Udvikling gennemførte; de maa jo vælge Repræsentanter til Kommunalbestyrelsen, der netop i den Henseende tilfredsstille dem. Deri ligger i alt Fald for en Del Grunden til, at Skolevæsenet i Byerne er et Hestehoved foran Skolevæsenet paa Landet: thi her vælges den større Halvdel af Sogneraadet af den højtbestattede Fjendel. I Sogneraadet sidde Proprietærer, Godsejere; der sidde i det hele taget Sognekommunens rigeste Mænd, ofte Folk, der ikke selv benytte den offentlige Skole, og som egentlig kun have een Interesse paa dette Punkt, nemlig at Skolevæsenets Udgifter ere saa smaa som muligt; det er det eneste Børingspunkt, de have med denne Skole. En Paastand om, at en Kommunalbestyrelse, sammensat paa denne Maade, virkelig skulde tage Initiativet til ude paa Landet at gaa ned til 35, naar de have Lov til at gaa højere, er i Virkeligheden ganste uholdbar. Men eet maa ærede Medlemmer, som beskæmpe Vædringsforslaget Nr. 19, i alt Fald ikke glemme, og det er, at Kommunerne ubetinget ville opnaa en Besparelse derved paa henved 1 Million Kr.; det ville ærede Medlemmer ikke kunne komme bort fra. Havde man ikke Sikkerhed herfor ved vort Forslag, tror jeg ikke, at nogen af Forslagsstillerne var kommen paa den Tanke at bringe det ind i Salen. Det ærede Medlem for Næns (Bernsen) havde fat paa den samme Sag forleden, og han blev i Talens Løb saa begejstret, at han kom til at glemme, hvad hans eget Forslag gif ud paa. Det ærede Medlem har i sit Vædringsforslag Nr. 15 den Bestemmelse, at naar der til en Skole paa Landet er knyttet en Forskole, eller naar Skolen har mere end to Klasser, skal Børneantallet i Klassen gennemsnitlig kun være 40. Efter at det ærede Medlem havde betonet dette, sagde han: man vil altsaa herved opnaa en yderligere Besparelse for Kommunerne. Det ærede Medlem gif nemlig ud fra, at hans Vædringsforslag